C/2025/6772

23.12.2025

STANOVISKO EVROPSKÉ CENTRÁLNÍ BANKY

ze dne 18. listopadu 2025

k návrhu balíčku zjednodušujících fiskálních opatření, který obsahuje cílené změny některých pravidel správy ekonomických záležitostí Unie

(CON/2025/37)

(C/2025/6772)

Úvod a právní základ

Evropská centrální banka (ECB) obdržela dne 17. října 2025 žádost Rady Evropské unie a dne 22. října 2025 žádost Evropského parlamentu o stanovisko k a) návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) č. 1173/2011 a (EU) č. 473/2013, pokud jde o sladění s rámcem správy ekonomických záležitostí EU a další zjednodušení tohoto rámce ([1]) (dále jen „navrhované nařízení, kterým se mění nařízení (EU) č. 1173/2011 a (EU) č. 473/2013“), a b) návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) č. 472/2013, pokud jde o hospodářský a rozpočtový dohled nad členskými státy eurozóny, jejichž finanční stabilita je postižena či ohrožena závažnými obtížemi ([2]) (dále jen „navrhované nařízení, kterým se mění nařízení (EU) č. 472/2013“).

Kromě toho ECB dne 17. října 2025 obdržela žádost Rady Evropské unie o stanovisko k návrhu nařízení Rady, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 332/2002, pokud jde o postupy financování a využívání diverzifikované strategie financování ([3]) (dále jen „navrhované nařízení, kterým se mění nařízení (ES) č. 332/2002“, a společně s navrhovaným nařízením, kterým se mění nařízení (EU) č. 1173/2011 a (EU) č. 473/2013, a navrhovaným nařízením, kterým se mění nařízení (EU) č. 472/2013, dále jen „navrhovaná nařízení“).

Pravomoc ECB zaujmout stanovisko je založena na čl. 127 odst. 4 a čl. 282 odst. 5 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU), neboť navrhovaná nařízení jsou relevantní ve vztahu k prvořadému cíli Evropského systému centrálních bank udržovat cenovou stabilitu, jak je uvedeno v čl. 127 odst. 1 a čl. 282 odst. 2 SFEU a v článku 2 statutu Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky. V souladu s čl. 17.5 první větou jednacího řádu Evropské centrální banky přijala toto stanovisko Rada guvernérů.

1. Obecné připomínky

1.1 ECB vítá navrhovaná nařízení, která obsahují nezbytné a cílené změny některých pravidel správy ekonomických záležitostí Unie, která se týkají eurozóny. Cílem těchto změn je zajistit soulad uvedených pravidel s komplexní reformou správy ekonomických záležitostí Unie, která byla přijata v dubnu 2024 ([4]). Prvky správy ekonomických záležitostí Unie specifické pro eurozónu, na něž se vztahují navrhovaná nařízení, totiž nebyly do této komplexní reformy zahrnuty, a proto by s ní měly být uvedeny do souladu. Cílem navrhovaných nařízení je rovněž snížit požadavky na podávání zpráv členskými státy, včetně zamezení určitému zdvojování podávání zpráv.

([1]) COM(2025) 591 final.
([2]) COM(2025) 593 final.
([3]) COM(2025) 595 final.
([4]) Tato reforma sestává z nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1263 ze dne 29. dubna 2024 o účinné koordinaci hospodářských politik a mnohostranném rozpočtovém dohledu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1466/97 (Úř. věst. L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj), nařízení Rady (EU) 2024/1264 ze dne 29. dubna 2024, kterým se mění nařízení (ES) č. 1467/97 o urychlení a vyjasnění postupu při nadměrném schodku (Úř. věst. L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj) a směrnice Rady (EU) 2024/1265 ze dne 29. dubna 2024, kterou se mění směrnice 2011/85/EU o požadavcích na rozpočtové rámce členských států (Úř. věst. L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj.

1.2 Navrhovaná nařízení konkrétně zahrnují mimo jiné tyto změny s cílem zajistit soulad s reformou z roku 2024: a) společná ustanovení týkající se sledování a posuzování návrhů rozpočtových plánů a zajišťování nápravy nadměrného schodku členských států v eurozóně; b) sankce za nedodržování pravidel správy ekonomických záležitostí členskými státy eurozóny; a c) ustanovení o posíleném dohledu nad členskými státy eurozóny, jejichž finanční stabilita je postižena či ohrožena závažnými obtížemi nebo kterým byla poskytnuta finanční pomoc, a o dohledu po ukončení programu. Toto sladění přispěje k celkové robustnosti správy ekonomických záležitostí Unie. Jak již bylo uvedeno ve stanovisku ECB k této reformě, pevný rámec Unie pro koordinaci hospodářských a fiskálních politik a dohled nad nimi je v hlubokém a převažujícím zájmu Evropské unie, členských států, a zejména eurozóny ([5]).

1.3 Vyjasnění a zjednodušení stávajících postupů a oznamovacích povinností, jak předpokládají navrhovaná nařízení, rovněž zlepší účinnost hospodářského a fiskálního dohledu a sníží zátěž členských států spojenou s podáváním zpráv.

1.4 Pokud jde konkrétně o posílený dohled, ECB vítá vyjasnění, že jeho uplatnění v případě členského státu eurozóny, který je příjemcem preventivní finanční pomoci, je výslovně spojeno s takovou preventivní finanční pomocí, která vyžaduje, aby členský stát přijal nová opatření politiky. Tak by tomu bylo bez ohledu na to, zda je preventivní finanční pomoc poskytována v rámci úvěrové linky za zpřísněných podmínek (ECCL) Evropského mechanismu stability (ESM), která sama o sobě zahrnuje takový požadavek na přijetí nových opatření politiky, nebo v rámci jiného nástroje preventivní finanční pomoci ([6]). Na základě tohoto upřesnění se posílený dohled nebude vztahovat na členské státy eurozóny, které využívají preventivní finanční pomoc, jež nevyžaduje přijetí nových opatření politiky. U případných budoucích nástrojů preventivní finanční pomoci z ESM Komise posoudí, zda je uplatňování posíleného dohledu v konečném důsledku odůvodněné. ECB vítá tuto systematizaci uplatňování nebo vyloučení posíleného dohledu v případě členských států eurozóny, které jsou příjemci preventivní finanční pomoci. ECB rovněž vítá, že navrhovaná nařízení vyjasňují cíl a rozsah dohledu po ukončení programu a zefektivňují jej při současném zachování účinného posuzování rizik splácení.

1.5 Navrhovaná nařízení rovněž slaďují postupy financování, které zajišťují finanční pomoc Unie členským státům mimo eurozónu, jež se potýkají s potížemi s platební bilancí, s celkovou diverzifikovanou strategií financování, která je v Unii v současné době v platnosti, což ECB rovněž vítá.

2. **Konkrétní připomínky**

2.1 *Navrhované nařízení, kterým se mění nařízení (EU) č. 1173/2011 a (EU) č. 473/2013*

ECB vítá navrhované změny nařízení (EU) č. 1173/2011 a (EU) č. 473/2013, neboť jejich cílem je zajistit soulad těchto nařízení s ustanoveními a celkovou logikou a přístupem reformovaného rámce správy ekonomických záležitostí Unie. Zajištění konzistentnosti mezi různými nařízeními, z nichž se rámec správy ekonomických záležitostí Unie skládá, přispěje k větší srozumitelnosti a transparentnosti, které jsou pro účinné provádění reformovaného rámce zásadní.

2.2 *Navrhované nařízení, kterým se mění nařízení (EU) č. 472/2013*

2.2.1 Jak je uvedeno v bodě 1.4, ECB vítá vyjasnění týkající se navrhovaných změn nařízení (EU) č. 472/2013. Jak se uvádí v 8. bodě odůvodnění, členský stát eurozóny, který přijímá z preventivních důvodů finanční pomoc od jednoho nebo několika jiných členských států nebo třetích zemí, z evropského mechanismu finanční stabilizace, ESM nebo od jiné příslušné mezinárodní finanční instituce, jako je Mezinárodní měnový fond, která vyžaduje přijetí nových opatření politiky, by měl podléhat posílenému dohledu, a to i v případě, že tato finanční pomoc ještě není čerpána.

([5]) Viz obecné připomínky ve stanovisku Evropské centrální banky CON/2023/20 ze dne 5. července 2023 k návrhu reformy správy ekonomických záležitostí v Unii (Úř. věst. C 290, 18.8.2023, s. 17). Všechna stanoviska ECB jsou zveřejněna na internetových stránkách EUR-Lex.

([6]) Viz 8. bod odůvodnění navrhovaného nařízení, kterým se mění nařízení (EU) č. 472/2013.

Tento bod odůvodnění rovněž objasňuje, že taková nová opatření politiky jsou vyžadována v případě úvěrové linky za zpřísněných podmínek (ECCL) ESM, a proto by měl členský stát, který takovou finanční pomoc z preventivních důvodů přijímá, podléhat posílenému dohledu. V neposlední řadě 8. bod odůvodnění objasňuje, že pokud jde o nové nástroje preventivní finanční pomoci z ESM, měla by Komise v každém jednotlivém případě posoudit, zda jsou s novým nástrojem v daném případě skutečně spojena taková nová opatření politiky a zda tedy přijetí takové finanční pomoci členským státem odůvodňuje uplatnění posíleného dohledu.

2.2.2 Jak je rovněž uvedeno v bodě 1.4, ECB vítá navrhované vložení ustanovení do článku 14 nařízení (EU) č. 472/2013, které vyjasňuje cíl a rozsah dohledu po ukončení programu jako sledování a posuzování a) schopnosti dotyčného členského státu splácet přijatou finanční pomoc s ohledem na jeho hospodářskou, rozpočtovou a finanční situaci; b) provádění všech reforem zahrnutých do makroekonomického ozdravného programu nebo podmínek spojených s obdrženou preventivní finanční pomocí; a c) potřeby nápravných opatření ke zmírnění rizik, že dotyčný členský stát nebude schopen přijatou finanční pomoc splácet ([7]). Kontrolní mise a sdělování výsledného posouzení Komisí příslušnému výboru Evropského parlamentu, Hospodářskému a finančnímu výboru a parlamentu dotyčného členského státu se budou i nadále uskutečňovat v součinnosti s ECB a zpravidla každých šest měsíců.

2.2.3 ECB rovněž vítá navrhované vložení dalšího nového ustanovení do článku 14 nařízení (EU) č. 472/2013, které Komisi umožňuje pozastavit uplatňování dohledu po ukončení programu pět let po zahájení jeho uplatňování, a to na dobu pěti let, s výhradou zvláštního posouzení, které může Komise připravit ohledně schopnosti dotčeného členského státu splácet přijatou finanční pomoc a v rámci kterého Komise musí zohlednit určité okolnosti uvedené v tomto navrhovaném novém ustanovení ([8]). ECB konstatuje, že se neočekává, že bude jednat v součinnosti s Komisí při sdělování jejího posouzení nebo rozhodnutí o pozastavení dohledu po ukončení programu. Příslušné mise však mají být prováděny v součinnosti s ECB, podobně jako kontrolní mise po ukončení programu.

2.2.4 Nařízení Rady (EU) č. 1024/2013 ([9]) (dále jen „nařízení o jednotném mechanismu dohledu“) nebylo v době zveřejnění návrhu Komise, který vedl k přijetí nařízení (EU) č. 472/2013, dosud přijato. Navíc stanovisko ECB k uvedenému návrhu Komise ([10]) bylo přijato dne 7. března 2012, dlouho před dokončením nařízení o jednotném mechanismu dohledu a před tím, než ECB dne 4. listopadu 2014 převzala úkoly, které jí byly nařízením o jednotném mechanismu dohledu svěřeny. ECB vítá, že navrhované nařízení výslovně odkazuje na interakci mezi nařízením o jednotném mechanismu dohledu na jedné straně a úlohami ECB jako orgánu dohledu a dotčených příslušných vnitrostátních orgánů v rámci posíleného dohledu ([11]) podle čl. 3 odst. 3 nařízení (EU) č. 472/2013 na straně druhé.

2.3 *Navrhované nařízení, kterým se mění nařízení (EU) č. 332/2002*

2.3.1 ECB vítá navrhované nařízení, kterým se mění nařízení (ES) č. 332/2002, jehož cílem je zjednodušit postupy financování systému pomoci platebním bilancím ve prospěch členských států mimo eurozónu a zvýšit jeho účinnost a nákladovou efektivnost.

([7]) Viz čl. 1 bod 9 písm. b) navrhovaných změn nařízení (EU) č. 472/2013, kterým se do nařízení (EU) č. 472/2013 vkládá nový čl. 14 odst. 1a.

([8]) Viz čl. 1 bod 9 písm. d) navrhovaných změn nařízení (EU) č. 472/2013, kterým se do nařízení (EU) č. 472/2013 vkládá nový čl. 14 odst. 2a.

([9]) Nařízení Rady (EU) č. 1024/2013 ze dne 15. října 2013, kterým se Evropské centrální bance svěřují zvláštní úkoly týkající se politik, které se vztahují k obezřetnostnímu dohledu nad úvěrovými institucemi (Úř. věst. L 287, 29.10.2013, s. 63, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1024/oj).

([10]) Viz stanovisko Evropské centrální banky CON/2012/18 ze dne 7. března 2012 o posílení hospodářského dohledu v eurozóně (Úř. věst. C 141, 17.5.2012, s. 7).

([11]) ECB konstatuje, že ustanovení čl. 7 odst. 4 (sledování plnění programu) a čl. 14 odst. 2 (dohled po ukončení programu) nařízení (EU) č. 472/2013, by po změně provedené navrhovaným nařízení, kterým se mění nařízení (EU) č. 472/2013, odkazovaly na čl. 3 odst. 3.

2.3.2 Způsob financování systému pomoci Unie je v současné době založen na financování typu „back-to-back“, v jehož rámci Komise provádí tržní operace na základě požadavků každé konkrétní úvěrové situace. To znamená, že každá výpůjční transakce Komise přímo souvisí s potřebou vyplácení. Navrhované nařízení, kterým se mění nařízení (ES) č. 332/2002, mění způsob financování systému směrem k diverzifikované strategii financování a uvádí jej do souladu s jednotnou diverzifikovanou strategií financování, kterou Komise v současné době uplatňuje.

Ve Frankfurtu nad Mohanem dne 18. listopadu 2025.

Prezidentka ECB
Christine LAGARDE